

Bretons spikkeldikkopje

Pyrgus armoricanus

Het Bretons spikkeldikkopje komt in een groot deel van Europa voor, maar is in Noordwest-Europa zeldzaam. Vroeger was het een zeer zeldzame standvlinder (vier plaatsen) van de Vlaamse Duinen, maar daar is hij sinds 1952 verdwenen. Ook uit Wallonië is de soort verdwenen. De soort komt nog wel uiterst schaars voor in Denemarken en het zuiden van Zweden. De dichtstbijzijnde populaties leven op dit moment bij Duinkerken en in het Saarland. In 2003 heeft de soort zich in Duitsland uitgebreid; recentelijk is Saarland in bijna een jaar tijd gekoloniseerd en ook is hij flink toegenomen in Beieren. (MAES & VAN DYCK 1999).

De waardplanten zijn verschillende soorten ganzerik, bijvoorbeeld voorjaarsganzerik *Potentilla verna* en vijfvingerkruid *P. reptans*. De soort leeft in (half)open graslanden in duinen en op droge, warme hellingen op kalkgrond. Hij vliegt in twee generaties, de eerste tussen midden mei en midden juni en de tweede tussen begin augustus en midden september en overwintert als jonge rups. Hij wordt in de literatuur vermeld als honkvast. (BINK 1992).

Het Bretons spikkeldikkopje is eenmaal waargenomen: één mannetje is in Bloemendaal (Aerdenhout, NH) verzameld, waarschijnlijk tussen 1890 en 1900. Zie voor details het rood spikkeldikkopje.

SUMMARY

Oberthür's Skipper *Pyrgus armoricanus*

Pyrgus armoricanus is a vagrant. It has only been recorded once, when a male butterfly was caught at Aerdenhout near Haarlem, in the province of Noord-Holland. The date is not certain, but was probably between 1890 and 1900.

Apollovlinder

Parnassius apollo

De apollovlinder leeft in een aantal geïsoleerde populaties in Scandinavië, de Alpen, de Karpaten en Zuid-Europa. De dichtstbijzijnde populatie vliegt in het Moezeldal, waar de soort achteruitgaat. In de Vogezen komt de soort nog op één plaats voor. Er is één oude waarneming uit Luxemburg. De soort staat als 'kwetsbaar' op de Europese Rode Lijst. (VAN SWAAY & WARREN 1999).

De waardplanten zijn verschillende soorten vetkruiden, waaronder hemelsleutel *Sedum telephium* en wit vetkruid *S. album*. De soort leeft op stenige hellingen met weinig opslag van houtige gewassen. Hij vliegt in één generatie, afhankelijk van hoogte en plaats, tussen begin mei en september en overwintert als eitje. Volgens de literatuur is de apollovlinder honkvast. (BINK 1992).

De apollovlinder is een, omstrede, dwaalgast die in totaal zevenmaal in Nederland is waargenomen: Doorwerth (GE, omstreeks 1930), Olst (OV, augustus 1946), Beilen (DR, juli en 15 augustus 1951; dit betreffen verschillende individuen, de eerste is namelijk gevangen), Kloetinge (ZE, 20 juli 1984), Kinderdijk (ZH, 13 augustus 1995) en Ubachsberg (LI, 21 mei 1996). Als adventief aangemerkt is een dood exemplaar dat op het station Utrecht in juli 1951 in een Zwitserse trein is gevonden. Behalve het geval van Beilen, betreft het telkens één vlinder. Waarschijnlijk hebben alle waarnemingen betrekking op thuis opgekweekte exemplaren of vlinders die zijn meegenomen als pop of rups. De poppen van deze soort liggen namelijk tussen een vegetatie van vetkruiden. Deze vetkruiden worden nogal eens verzameld voor bijvoorbeeld rotstuintjes. Of de apollovlinder in staat is om naar Nederland te vliegen, is niet waarschijnlijk. In de omgeving van bestaande populaties worden echter zo nu en dan zwervers gezien.

SUMMARY

Apollo *Parnassius apollo*

There have been seven sightings of *Parnassius apollo*; whether it is a vagrant in the Netherlands is controversial.